



Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Martin Wastesson
103 33 Stockholm
registrator@finance.ministry.se

Fi2012/533

Remissyttrande avseende promemoria Ds 2012:4 om revision i finansiella företag

Kollegiet för svensk bolagsstyrning har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria, varvid Kollegiet har följande synpunkter.

1 SAMMANFATTNING

För aktiemarknadsbolag (svenska aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad) infördes 2009, mot bakgrund av ändringar i EU:s direktiv om revisorer och revision, nya regler om bl.a. revisorsrotation och revisionsutskott i aktiebolagslagen (2005:551).¹ Sverige valde vid implementeringen att utnyttja den i direktivet angivna möjligheten att endast göra reglerna tillämpliga på aktiemarknadsbolag. Direktivet avsåg annars även att reglera finansiella företag.

I promemorian föreslås nu att de regler som infördes för aktiemarknadsbolagen även ska införas att gälla för finansiella företag. Utöver regler om revisorsrotation och revisionsutskott föreslås i promemorian också att styrelsen, efter att ha inhämtat revisionsutskottets rekommendation, ska besluta om i vilken utsträckning företaget får anlita revisorn för andra tjänster än revision. Detta regelförslag motsvaras inte av någon nu befintlig regel för aktiemarknadsbolag.

EU-kommissionen har den 30 november 2011 mot bakgrund av den Grönbok om revisorer och revision som presenterades den 13 oktober 2010,² tagit fram förslag till ändring av revisionsdirektivet samt till ny revisionsförordning.³ Förslaget till revisionsförordning riktar sig till företag av allmänt intresse, vilket inkluderar både aktiemarknadsbolag och finansiella företag. Förslaget till revisionsförordning innehåller bestämmelser avseende revisorsrotation,

¹ Se prop. 2008/09:135 Revisionsutskott m.m. - genomförande av 2006 års revisorsdirektiv.

² Grönbok Revisionspolitik: Lärdomar från krisen, KOM(2010) 561 slutlig.

³ Se Förslag till Europaparlamentets och Rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning, KOM(2011) 778 slutlig, samt Förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse, KOM(2011) 779 slutlig.

revisionsutskott och möjligheten att anlita revisorn för andra tjänster än revision. Förslagen i revisionsförordningsförslaget har emellertid inte kommenterats i promemorian.

Mot bakgrund av att nya regler för de finansiella företagen kan förväntas på de områden som promemorian behandlar, avstyrker Kollegiet de föreslagna regelförändringarna.

2 REVISORSROTATION

För de finansiella företag som inte har sina överlåtbara värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad finns idag inget krav på revisorsrotation. Enligt promemorians förslag ska revisorns mandattid få uppgå till högst sju år. Om revisionsbolag utsetts, gäller rotationskravet den huvudansvarige revisorn.

Mot att i nuvarande läge införa sådana regler talar det faktum att nya rotationsregler, av helt annan innebörd än de nu föreslagna, med största säkerhet kommer att införas genom förslaget till revisionsförordning. Enligt detta förslag ska rotationskravet utsträckas till att inte enbart omfatta huvudansvarig revisor för det fall ett revisionsbolag utsetts, utan även revisionsföretaget måste bytas ut regelbundet. Enligt förslaget får en revisor endast omväljas en gång, och mandattiden får högst uppgå till tre år (förutsatt att bolaget inte valt flera revisionsbolag som revisorer). Den maximala mandattiden blir därför sex år.

Att införa nya rotationsregler, som ju är långsiktiga till sin karaktär, för endast en kort tidsperiod till dess revisionsförordningsförslaget (i dess nuvarande eller reviderade form) träder i kraft torde endast leda till förvirring bland och kostnader för de berörda företagen. Eftersom inga särskilda missförhållanden föreligger med dagens regler, i vart fall påstås inte detta vara fallet enligt promemorian, finns inget skäl till att just nu införa sådana regler.

3 REVISIONSUTSKOTT

På samma sätt som när det gäller rotation föreslås i promemorian införande av krav på revisionsutskott för finansiella företag motsvarande vad som redan gäller för aktiemarknadsbolag. Det finns flera invändningar mot införande av ett krav på revisionsutskott för de onoterade finansiella företagen.

Nya regler om revisionsutskott återfinns i förslaget till revisionsförordning från EU-kommissionen. Av samma skäl som när det gäller nya rotationsregler, finns det ingen anledning att införa regler om revisionsutskott som endast ska gälla en kort tid, till dess EU-förordningen (i dess nuvarande eller reviderade form) träder i kraft. Detta gäller särskilt mot bakgrund att några särskilda missförhållanden inte konstaterats.

Vidare kompletteras reglerna om revisionsutskott i aktiebolagslagen med regler i Svensk kod för bolagsstyrning, vilket även förutskickades i förarbetena till ändringen i lagen (se prop. 2008/09:135 s. 114 f.). Bland annat definieras inte vad som avses ”oberoende” i lagtexten, eftersom detta är något som regleras av Koden. Koden är dock endast tillämplig på

aktiemarknadsbolag, vilket gör att de finansiella företag som omfattas av de nya revisionsutskottsreglerna inte kommer att få någon vägledning genom Koden.

Slutligen kan invändningar resas mot kravet på att en viss styrelseledamot i revisionsutskottet ska ha redovisnings- eller revisionskompetens. Eftersom revisionsutskottet utgörs av styrelseledamöter, blir därför detta ett krav på styrelsens sammansättning (detsamma gäller i de fall hela styrelsen fullgör revisionsutskottets uppgifter). Kollegiet är ytterst tveksam redan till den nuvarande aktiebolagsrättsliga regeln för aktiemarknadsbolagen, eftersom en styrelse i ett svenskt aktiebolag har ett gemensamt ansvar för styrelsens beslut. Att särskilt peka ut viss eller vissa ledamöter kan leda till ett ökat ansvar för dessa ledamöter (och minskat ansvar för övriga ledamöter) i de aktuella frågorna, vilket står i strid med svensk bolagsrättslig tradition. Den modell som bör användas är istället att ange att styrelsen som helhet ska besitta erforderlig kompetens när det gäller dessa frågor.

4 ANDRA TJÄNSTER ÄN REVISIONSTJÄNSTER

Promemorian innehåller slutligen ett förslag om att ett styrelsebeslut erfordras beträffande anlitan av revisorn för andra tjänster än revisionstjänster. Finns ett revisionsutskott ska styrelsen, innan den fattar sitt beslut, ha inhämtat utskottets rekommendation.

Någon motsvarighet till denna bestämmelse finns inte för aktiemarknadsbolagen. En tidigare regel i Svensk kod för bolagsstyrning med liknande innehåll föreskrev inte något förbud eller krav på styrelsebeslut, dessutom utgjorde kodregeln endast ett uttryck för god sed, vilket kunde avvika från enligt principen följ eller förklara.

Den nu föreslagna regeln är mycket kortfattad. Vilka tjänster som innefattas i termen ”revisionstjänster” definieras inte. En liknande regel, dock långt mer detaljerad, finns i EU-kommissionens förslag till revisionsförordning, och man bör även i denna fråga därför invänta införandet av revisionsförordningen.

Stockholm den 14 maj 2012

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Hans Dalborg
Ordförande

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot